

دانشکده دندانپزشکی
قالب نگارش طرح دوره

عنوان درس : بیماریهای سیستمیک 1 مخاطبان: دانشجویان ترم: ششم
تعداد واحد : 1 واحد نظری
زمان ارائه درس: دوشنبه ساعت 13-15 نیمسال دوم 1404-1405
مدرس: دکتر فاطمه رضایی-دکتر عرفانه امینی مسنول درس: دکتر رضایی
دروس پیش نیاز:

هدف کلی دوره:

«توانمندسازی دانشجویان دندانپزشکی برای تشخیص تظاهرات دهانی بیماری‌های سیستمیک شایع، ارزیابی ریسک بالینی بیماران دارای بیماری‌های زمینه‌ای، و مدیریت ایمن و اصولی درمان‌های دندانپزشکی با در نظر گرفتن ملاحظات دارویی، عفونی و اورژانسی مرتبط با آن بیماری‌ها.»

اهداف کلی جلسات :

۱. شرح حال و علائم حیاتی: تسلط بر اصول صحیح گرفتن تاریخچه پزشکی و تفسیر دقیق علائم حیاتی برای ارزیابی اولیه بیمار.
۲. بیماری‌های گوارش: شناخت بیماری‌های شایع گوارشی و تظاهرات دهانی مرتبط با آن‌ها.
۳. ملاحظات گوارشی: آشنایی با تداخلات دارویی و نکات ایمنی درمانی برای بیماران دارای بیماری‌های گوارشی.
۴. ضایعات لنفوبیدی: تشخیص تظاهرات دهانی لنفوم‌ها (هوچکین، غیرهوچکین، بورکیت) و اهمیت ارجاع به موقع.
۵. بیماری‌های قلبی-عروقی: شناخت انواع بیماری‌های قلبی شایع و پاتوفیزیولوژی مختصر آن‌ها.
۶. ملاحظات قلبی-عروقی: مدیریت ایمن درمان دندانپزشکی (دارویی و اورژانسی) برای بیماران قلبی.
۷. بیماری‌های خونریزی‌دهنده: آشنایی با مکانیسم‌های خونریزی و بیماری‌های شایع خونی که منجر به خونریزی می‌شوند.
۸. ملاحظات خونریزی‌دهنده: یادگیری پروتکل‌های کنترل خونریزی و تفسیر آزمایش‌های انعقادی در کلینیک.
۹. بیماری‌های خون (آمی و لوسمی): شناخت انواع کم‌خونی‌ها و لوسمی‌ها و علائم دهانی آن‌ها.
۱۰. ملاحظات بیماری‌های خون: مدیریت درمانی بیماران لوسمی یا دارای اختلالات خونی (ایمنی و دارویی).
۱۱. بیماری‌های کبد و هپاتیت: آشنایی با انواع هپاتیت‌ها و بیماری‌های کبدی و تظاهرات دهانی آن‌ها.
۱۲. ملاحظات کبد و هپاتیت: انتخاب داروهای ایمن و رعایت پروتکل‌های کنترل عفونت برای بیماران کبدی.

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه ۱: شرح حال، معاینه بیمار و کنترل علائم حیاتی

توانایی گرفتن تاریخچه پزشکی دقیق و شناسایی فاکتورهای خطر در بیمار.

مهارت در اندازه‌گیری صحیح و تفسیر علائم حیاتی (فشار خون، نبض و...).

تشخیص وضعیت اورژانسی احتمالی در کلینیک بر اساس علائم اولیه.

جلسه ۲: بیماری‌های گوارش (آشنایی)

شناخت بیماری‌های شایع گوارشی و مکانیسم ایجاد آن‌ها.
تشخیص تظاهرات دهانی مرتبط با بیماری‌های گوارشی (مانند زخم، خشکی دهان).
درک ارتباط بین سلامت دهان و بیماری‌های سیستمیک گوارشی.

جلسه ۳: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های گوارش

شناسایی تداخلات دارویی رایج بین داروهای گوارشی و دندانپزشکی.
توانایی تنظیم پروتکل درمانی برای بیماران با سابقه جراحی یا سوءجذب.
رعایت نکات ایمنی در درمان بیماران مبتلا به بیماری‌های کبدی-گوارشی.

جلسه ۴: ضایعات خونی و لنفوییدی (لنفوم‌ها)

شناخت انواع لنفوم‌ها (هوچکین، غیرهوچکین، بورکیت) و اپیدمیولوژی آن‌ها.
تشخیص تظاهرات دهانی و استخوان فک در لنفوم‌ها (تورم، زخم، درد).
درک اهمیت تشخیص زودهنگام و ارجاع فوری به متخصص پاتولوژی یا انکولوژی.

جلسه ۵: انواع بیماری‌های قلبی-عروقی

طبقه‌بندی بیماری‌های قلبی شایع (ایسکمیک، نارسایی، آریتمی، پروتزها).
آشنایی با پاتوفیزیولوژی مختصر و علائم سیستمیک بیماری‌های قلبی.
توانایی شناسایی بیمارانی که نیاز به احتیاط ویژه در درمان دارند.

جلسه ۶: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های قلبی-عروقی

مدیریت ایمن درد و اضطراب (استفاده صحیح از اپی‌نفرین) در بیماران قلبی.
آشنایی با پروتکل پیشگیری از اندوکاردیت عفونی (Antibiotic Prophylaxis).
مدیریت بیماران تحت درمان با آنتی‌کواگولانت‌ها (وارفارین، داروهای جدید).

جلسه ۷: آشنایی با بیماری‌های خونریزی‌دهنده

شناخت مکانیسم‌های خونریزی (پلاکتی، انعقادی، عروقی).
تشخیص بیماری‌های شایع خونی مانند ITP و واسکولیت‌ها.
شناسایی تظاهرات دهانی خونریزی (خونریزی خودبه‌خودی، پتشی، اکیموز).

جلسه ۸: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های خونریزی‌دهنده

تفسیر صحیح آزمایش‌های انعقادی (PT, PTT, Platelet Count).

اجرای پروتکل‌های کنترل خونریزی در جراحی‌های دندانپزشکی.

تصمیم‌گیری برای ارجاع به متخصص خون قبل از انجام اقدامات تهاجمی.

جلسه ۹: آشنایی با بیماری‌های خون (آمی‌ها و لوسمی‌ها)

شناخت انواع کم‌خونی‌ها (Iron deficiency, B12, Folate) و لوسمی‌ها.

تشخیص تظاهرات دهانی شایع (پالور مخاط، خونریزی لثه، عفونت‌ها).

توانایی تشخیص افتراقی ضایعات دهانی در بیماران با اختلالات خونی.

جلسه ۱۰: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های خون

مدیریت بیماران لوسمی یا تحت شیمی‌درمانی (کنترل خطر عفونت و خونریزی).

انتخاب داروهای ایمن (آنتی‌بیوتیک و مسکن) با توجه به وضعیت خونی بیمار.

زمان‌بندی مناسب درمان برای بیماران با کم‌خونی شدید یا نارسایی مغز استخوان.

جلسه ۱۱: آشنایی با بیماری‌های کبد و هپاتیت

درک نقش کبد در متابولیسم داروها و انعقاد خون.

شناخت انواع هپاتیت‌های ویروسی (A, B, C) و بیماری‌های کبدی مزمن (سیروز).

تشخیص تظاهرات دهانی بیماری کبدی (زردی، خونریزی، بوی دهان کبدی).

جلسه ۱۲: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های کبد و هپاتیت

انتخاب آنتی‌بیوتیک و مسکن ایمن برای بیماران با نارسایی کبدی.

رعایت پروتکل‌های کنترل عفونت در کلینیک برای بیماران هپاتیتی.

جمع‌بندی نکات کلیدی و مرور کیس‌های بالینی برای آمادگی امتحان.

در پایان دانشجو قادر باشد:

جلسه ۱: شرح حال، معاینه بیمار و کنترل علائم حیاتی

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

شرح حال پزشکی کامل و دقیق از بیمار بگیرد.

علائم حیاتی را اندازه‌گیری و تفسیر صحیح کند.

وضعیت اورژانسی را تشخیص داده و اقدام اولیه مناسب انجام دهد.

جلسه ۲: بیماری‌های گوارش (آشنایی)

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

بیماری‌های گوارشی شایع را نام برده و علائم دهانی آن‌ها را تشخیص دهد.

ارتباط بین بیماری‌های گوارشی و سلامت دهان را توضیح دهد.

بیمار مشکوک به بیماری گوارشی را شناسایی کند.

جلسه ۳: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های گوارش

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

تداخلات دارویی گوارشی-دندانپزشکی را شناسایی کند.

پروتکل درمانی ایمن برای بیماران گوارشی طراحی کند.

بیمار با سابقه جراحی گوارشی را مدیریت کند.

جلسه ۴: ضایعات خونی و لنفوییدی (لنفوم‌ها)

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

تظاهرات دهانی لنفوم‌ها را تشخیص دهد.

بیمار مشکوک به لنفوم را ارجاع دهد.

اهمیت بیوپسی در تشخیص لنفوم را توضیح دهد.

جلسه ۵: انواع بیماری‌های قلبی-عروقی

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

انواع بیماری‌های قلبی را طبقه‌بندی کند.

علائم سیستمیک و دهانی بیماری‌های قلبی را بشناسد.

بیمار قلبی پرریسک را شناسایی کند.

جلسه ۶: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های قلبی-عروقی

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

پروتکل Antibiotic Prophylaxis را برای بیمار قلبی اجرا کند.

دوز ایمن اپی‌نفرین را محاسبه کند.

بیمار تحت آنتی‌کواگولانت را مدیریت کند.

جلسه ۷: آشنایی با بیماری‌های خونریزی‌دهنده

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

مکانیسم‌های خونریزی را توضیح دهد.

تظاهرات دهانی خونریزی را تشخیص دهد.

آزمایش‌های انعقادی مرتبط را نام ببرد.

جلسه ۸: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های خونریزی‌دهنده

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

نتایج آزمایش‌های انعقادی را تفسیر کند.

پروتکل کنترل خونریزی در جراحی را اجرا کند.

زمان مناسب ارجاع به متخصص خون را تعیین کند.

جلسه ۹: آشنایی با بیماری‌های خون (آمی‌ها و لوسمی‌ها)

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

انواع کم‌خونی و لوسمی را تشخیص افتراقی دهد.

علائم دهانی اختلالات خونی را شناسایی کند.

ارتباط کم‌خونی با سلامت دهان را توضیح دهد.

جلسه ۱۰: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های خون

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

بیمار لوسمیک را از نظر عفونت و خونریزی ارزیابی کند.

داروهای ایمن برای بیماران خونی انتخاب کند.

زمان‌بندی درمان را برای بیمار کم‌خونی‌دار تنظیم کند.

جلسه ۱۱: آشنایی با بیماری‌های کبد و هیپاتیت

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

تظاهرات دهانی بیماری کبدی را تشخیص دهد.

انواع هیپاتیت و سیروز را نام ببرد.

نقش کبد در متابولیسم دارو را توضیح دهد.

جلسه ۱۲: ملاحظات دندانپزشکی بیماری‌های کبد و هیپاتیت

در پایان جلسه، دانشجو قادر است:

داروهای ایمن برای بیماران کبدی انتخاب کند.

پروتکل کنترل عفونت هیپاتیت را اجرا کند.

کیس‌های بالینی را تحلیل و جمع‌بندی کند.

منابع: کتاب فالاس 2013؛ کتاب برکت 2013

روش تدریس: سخنرانی؛ پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: ویدیو پروژکتور؛ لپ تاپ

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (ر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	تستی و تشریحی	10 درصد	////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم	تستی و تشریحی	20 درصد	مطابق اعلام آموزش	
آزمون پایان ترم	تستی و تشریحی	60 درصد	مطابق اعلام آموزش	
حضور فعال در کلاس		10 درصد		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

اگر دانشجویی حضور فعال در کلاس نداشته باشد حق شرکت در آزمون پایان ترم را ندارد و از دانشجو انتظار می‌رود که قبل از کلاس مبحث مورد نظر را مطالعه کرده باشد و به دانشجویانی که قادر باشند در کلاس به سوالات مدرس پاسخ دهند نمره مثبت تعلق می‌گیرد

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مدرس: دکتر رضایی- دکتر امینی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر ندا مظفری

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

تاریخ ارسال

:

جدول زمانبندی درس...بیماریهای سیستمیک 1.....
روز و ساعت جلسه : دوشنبه ساعت 13-15

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	1404/12/4	شرح حال و معاینه بیمار کنترل علایم حیاتی	دکتر رضایی
2	1404/12/11	بیماریهای گوارش	دکتر رضایی
3	1404/12/18	ملاحظات دندانپزشکی بیماریهای گوارش	دکتر رضایی
4	1404/12/25	ضایعات خونی و لنفوییدی. لنفوم هوچکین و غیر هوچکین. بورکیت و ضایعات مشابه	دکتر امینی
5	1405/1/10	انواع بیماریهای قلبی عروقی	دکتر رضایی
6	1405/1/17	ملاحظات دندانپزشکی بیماریهای قلبی عروقی.	دکتر رضایی
7	1405/1/24	آشنایی با بیماریهای خونریزی دهنده	دکتر رضایی
8	1405/1/31	ملاحظات دندانپزشکی بیماریهای خونریزی دهنده	دکتر رضایی
9	1405/2/7	آشنایی با بیماریهای خون	دکتر رضایی
10	1405/2/14	ملاحظات دندانپزشکی بیماریهای خون	دکتر رضایی
11	1405/2/21	آشنایی با بیماریهای کبد و هیپاتیت	دکتر رضایی
12	1405/2/28	ملاحظات دندانپزشکی بیماریهای کبد و هیپاتیت	دکتر رضایی
14			
15			
16			

جدول بلوپرینت EDC

تعداد سوال: 15

نام گروه آموزشی: بیماریها و پاتولوژی

رتبه علمی: